

Aan : ██████████ 5.1.2e ██████████ 5.1.2e en beleidsteam VWS
Van : ██████████ 5.1.2e en ██████████ 5.1.2e
Onderwerp: Quickscan nieuwe indicatoren op het dashboard
Datum : 2 november 2020

Inleiding

In dit document is een Quickscan gedaan van mogelijke nieuwe indicatoren voor op het Dashboard coronavirus. Daarbij geven wij een advies over welke nieuwe indicatoren op het dashboard prioriteit verdienen. Bij dit advies hebben wij de volgende ontwikkelingen / aanbevelingen meegenomen:

1. Vanuit het team zelf de behoefte om pro-actiever met data analyse trends te signaleren.
2. Het zicht op het virus wordt minder in deze fase. Daardoor is het belangrijk om een scherper beeld te creëren van de huidige situatie door te kijken naar meetbaar gedrag van burgers en observaties in de zorg^{1,2}.
3. Vooruitkijken en perspectief tonen o.b.v. de huidige status^{3,4}

Als basis voor deze prioritering is het bestand 'wenssheet data db + Indicatoren regionale surveillance en performance 30-10-2020.xlsx' op de Google drive gebruikt, waarin alle indicatoren zijn opgenomen. Dit document is bedoeld als beslisdocument voor de nieuwe indicatoren.

Advies over nieuwe indicatoren

Uit de Quickscan naar de nieuwe indicatoren komt onderstaand advies. De indicatoren hebben wij opgenomen in volgorde van prioriteit (de eerste indicator verdient dus de hoogste prioriteit). De indicatoren in het grijze gebied worden reeds voorbereid / uitgezocht voor opname op het dashboard. Op de laatste pagina is het totaaloverzicht opgenomen.

Wij adviseren u de volgende indicatoren prioriteit te geven de komende periode(n) voor opname op het dashboard:

1. Aantal positief geteste personen **per dag** per regio + percentage positief getest (bron- en contactonderzoek)
2. Verkeersintensiteit (mobiliteit en gedrag)
3. Dagelijks aantal OV-check ins (mobiliteit en gedrag)
4. Fase in bron- en contactonderzoek + settings (bron- en contactonderzoek)
5. Analyse (over)sterfte (ernst van het virus)
6. Mate van contact o.b.v. Coron-IT en CoronaMelder (mate van contact en naleving)
7. Verdubbelingstijd in N dagen (verspreiding van het virus)
8. Drukke op verschillende locaties, Google en Apple Mobility data. (mobiliteit en gedrag)

¹ [Vieren we dit jaar samen oud en nieuw? Tijd voor een nieuwe crisisaanpak. Red Team](#)

² <https://nos.nl/artikel/2354367-wat-is-er-aan-de-hand-met-de-coronacifers-niks-structureels-zegt-ggd.html>

³ [Minder dan twee weken de tijd. Red Team.](#)

⁴ <https://nos.nl/artikel/2352645-rivm-gedeeltelijke-lockdown-mogelijk-tot-in-december-nodig.html>

Input Nota beleid

Indicator 1: Aantal positief geteste personen *per dag per regio* + percentage positief getest (bron- en contactonderzoek)

- *Welke toegevoegde waarde heeft de nieuwe indicator?*

Op dit moment wordt op het dashboard het aantal positief geteste personen + percentage positief geteste personen *per week* (naar veiligheidsregio) *naar publicatiedatum RIVM* getoond. De afgelopen twee weken, o.a. met enkele IT-problemen, hebben duidelijk gemaakt dat deze cijfers op dagbasis nodig zijn, naar *afpraakdatum*. Deze cijfers zijn erg belangrijk om te monitoren hoe het virus zich verspreidt en of de maatregelen effect hebben. Het kan zijn dat beide datastromen, naar *afpraakdatum* en naar *publicatiedatum RIVM*, getoond gaan worden.

- *Welke voordelen biedt de indicator?*

De data kan een accurater recent beeld geven van de verspreiding van het virus. Daarnaast helpen goede cijfers bij duiding van effectiviteit van maatregelen. Data naar *afpraakdatum* is minder onderhevig aan registratieproblemen.

- *Welke nadelen heeft de indicator?*

Er zal gekeken moeten worden of de data eventueel achterloopt en/of incompleet is.

Beide perspectieven geven een toegevoegde waarde. In de indicator zullen beiden dus verwerkt moeten worden, waardoor de complexiteit toeneemt en verschillen tussen data naar *publicatiedatum* en *afpraakdatum* vragen kunnen oproepen.

- *Wat is er nodig om deze indicator op dashboard te krijgen?*

Onderzoek naar de datakwaliteit en betekenis van deze nieuwe stroom. Afspraken met RIVM/Coron-IT over nieuwe stroom aanlevering.

- *Gericht op welke doelgroep?*

Eerste plaats beleidsmakers, daarna zicht voor burgers op eigen gedrag.

- *Advies*

Neem deze data zo snel mogelijk op op het dashboard, op dit moment is dit een zeer belangrijk cijfer in de gezondheidscrisis.

Indicator 2: Verkeersintensiteit (mobiliteit en gedrag)

- *Welke toegevoegde waarde heeft de nieuwe indicator?*

De data van het Ministerie Infrastructuur en Waterstaat meten de drukte op de weg (o.a. personenvervoer) en op de fiets. Deze data is op twee punten een belangrijke toevoeging.

1) Het kan als proxy dienen voor hoeveel burgers buiten de deur zijn en hoe de naleving is van maatregelen.

2) Daarnaast zijn de belangrijkste aannames in de modellen van het RIVM de leeftijdsafhankelijke aannames over het contact (tussen groepen ook) in bepaalde settings. Deze data kan potentieel inzicht bieden in de mate waarin dit contact **overall** toe- of afneemt en scherpt de gedachten van beleid over welke scenario's door te laten rekenen door het RIVM.

- *Welke voordelen biedt de indicator?*

De data kan een recenter beeld geven van hoeveel burgers buiten de deur zijn en hoe de naleving van maatregelen loopt dan de huidige indicatoren op het dashboard. De data wordt al verzameld door een betrouwbare overheidsinstantie. Daarmee is deze data niet (politiek) en AVG-gevoelig om op te nemen op het dashboard.

- *Welke nadelen heeft de indicator?*

De vraag is of de data allemaal automatisch binnen te halen valt als open data. Dit zal nader uitgezocht moeten worden. Daarnaast is de vraag hoe frequent de data beschikbaar is (dagbasis / weekbasis). De data dient voor haar doel up-to-date beschikbaar te zijn.

- *Wat is er nodig om deze indicator op dashboard te krijgen?*

Navraag hoe up-to-date deze data beschikbaar is en hoe deze binnengehaald kan worden.

- *Gericht op welke doelgroep?*

Eerste plaats beleidsmakers, daarna zicht voor burgers op eigen gedrag.

- *Advies*

Neem deze data zo snel mogelijk op op het dashboard, *indien de data ook up-to-date beschikbaar is*. Deze data is het minst gevoelig om toch inzicht te kunnen geven in de mobiliteit en het gedrag (de naleving) van maatregelen.

Indicator 3: Dagelijks aantal OV-check ins (mobiliteit en gedrag)

- *Welke toegevoegde waarde heeft de nieuwe indicator?*

De data van Translink meet de drukte in het OV (aantal check ins). Deze data is op twee punten een belangrijke toevoeging.

1) Het kan als proxy dienen voor hoeveel burgers buiten de deur zijn en hoe de naleving is van maatregelen.

2) Daarnaast zijn de belangrijkste aannames in de modellen van het RIVM de leeftijdsafhankelijke aannames over het contact (tussen groepen ook) in bepaalde settings. Deze data kan potentieel inzicht bieden in de mate waarin dit contact **overall** toe- of afneemt en scherpt de gedachten van beleid over welke scenario's door te laten rekenen door het RIVM.

- *Welke voordelen biedt de indicator?*

De data kan een recenter beeld geven van hoeveel burgers buiten de deur zijn en hoe de naleving van maatregelen loopt dan de huidige indicatoren op het dashboard. De data wordt al verzameld door een betrouwbare overheidsinstantie. Daarmee is deze data niet (politiek) en AVG-gevoelig om op te nemen op het dashboard.

- *Welke nadelen heeft de indicator?*

De vraag is of de data allemaal automatisch binnen te halen valt als open data. Dit zal nader uitgezocht moeten worden. Daarnaast is de vraag hoe frequent de data beschikbaar is (dagbasis / weekbasis). De data dient voor haar doel up-to-date beschikbaar te zijn.

- *Wat is er nodig om deze indicator op dashboard te krijgen?*

Navraag hoe up-to-date deze data beschikbaar is en hoe deze binnengehaald kan worden.

- *Gericht op welke doelgroep?*

Eerste plaats beleidsmakers, daarna zicht voor burgers op eigen gedrag.

- *Advies*

Neem deze data zo snel mogelijk op op het dashboard, *indien de data ook up-to-date beschikbaar is*. Deze data is het minst gevoelig om toch inzicht te kunnen geven in de mobiliteit en het gedrag (de naleving) van maatregelen.

Indicator 4: Fase in bron- en contactonderzoek + settings (bron- en contactonderzoek)

- *Welke toegevoegde waarde heeft de nieuwe indicator?*

De data van Translink meet de drukte in het OV (aantal check ins). Deze data is op twee punten een belangrijke toevoeging.

1) Het kan als proxy dienen voor hoeveel burgers buiten de deur zijn en hoe de naleving is van maatregelen.

2) Daarnaast zijn de belangrijkste aannames in de modellen van het RIVM de leeftijdsafhankelijke aannames over het contact (tussen groepen ook) in bepaalde settings. Deze data kan potentieel inzicht bieden in de mate waarin dit contact **overall** toe- of afneemt en scherpt de gedachten van beleid over welke scenario's door te laten rekenen door het RIVM.

- *Welke voordelen biedt de indicator?*

De data kan een recenter beeld geven van hoeveel burgers buiten de deur zijn en hoe de naleving van maatregelen loopt dan de huidige indicatoren op het dashboard. De data wordt al verzameld door een betrouwbare overheidsinstantie. Daarmee is deze data niet (politiek) en AVG-gevoelig om op te nemen op het dashboard.

- *Welke nadelen heeft de indicator?*

De vraag is of de data allemaal automatisch binnen te halen valt als open data. Dit zal nader uitgezocht moeten worden. Daarnaast is de vraag hoe frequent de data beschikbaar is (dagbasis / weekbasis). De data dient voor haar doel up-to-date beschikbaar te zijn.

- *Wat is er nodig om deze indicator op dashboard te krijgen?*

Navraag hoe up-to-date deze data beschikbaar is en hoe deze binnengehaald kan worden.

- *Gericht op welke doelgroep?*

Eerste plaats beleidsmakers, daarna zicht voor burgers op eigen gedrag.

- *Advies*

Neem deze data zo snel mogelijk op op het dashboard, *indien de data ook up-to-date beschikbaar is*. Deze data is het minst gevoelig om toch inzicht te kunnen geven in de mobiliteit en het gedrag (de naleving) van maatregelen.

Indicator 5: Analyse (over)sterfte (ernst van het virus)

- *Welke toegevoegde waarde heeft de nieuwe indicator?*

Op dit moment toont het dashboard nog geen getallen over het totaal aantal sterfte (wel over het aantal gemelde overleden verpleeghuisbewoners). Dit geeft inzicht in de ernst van het virus. Daarnaast kan bij deze indicator gelijk e.e.a. in perspectief geplaatst worden met behulp van een 'oversterfte' analyse. De data van het CBS geeft namelijk aan hoeveel meer sterfte er is dan 'normaal' als gevolg van de Coronacrisis (oversterfte genoemd). Deze indicator kan daarmee duidelijk maken wat de ernst van de crisis is naar de buitenwereld .

- *Welke voordelen biedt de indicator?*

Data is voor beide componenten goed beschikbaar. Oversterfte is van een gerenommeerde partij (CBS) die extra inzicht biedt in de ernst van crisissituatie.

- *Welke nadelen heeft de indicator?*

De data kan eventueel vertraging kennen. Dit zal nader onderzocht moeten worden.

- *Wat is er nodig om deze indicator op dashboard te krijgen?*

Navraag wat de vertraging is van de publicatie en data en of de data als openbare data beschikbaar is voor het dashboard.

- *Gericht op welke doelgroep?*

Eerste plaats burgers, daarna als instrument voor de ernst voor beleidsmakers.

- *Advies*

Neem deze data op het dashboard op. Naar onze mening is het niet erg als deze data vertraging kent. Het doel is om de ernst weer te geven.

Indicator 6: Mate van contact o.b.v. Coron-IT en CoronaMelder (mate van contact en naleving)

- *Welke toegevoegde waarde heeft de nieuwe indicator?*

Deze indicator meet de mate van contact van positief geteste personen die de CoronaMelder app gebruiken. Daarmee kan het goed recent inzicht bieden in de verspreiding van het virus. De indicator wordt berekend door het aantal notificaties dat wekelijks wordt uitgestuurd (a.g.v. positief geteste personen waar zij binnen een straal van 1,5 meter zijn gekomen) te delen door het aantal positieven via de CoronaMelder App in die week (key leads). Daarnaast wordt het aantal sociale contacten uit BCO bijgehouden door de GGD/GHOR.

- *Welke voordelen biedt de indicator?*

De data geeft een recent beeld van de mate van sociaal contact van positief geteste personen. Meer sociaal contact betekent meer verspreiding van het virus. Daarmee kan gekeken worden in welke mate maatregelen effect hebben op de verspreiding van het virus..

- *Welke nadelen heeft de indicator?*

De data is niet individueel herleidbaar, maar toch is de vraag hoe het publiek tegen deze analyse aankijkt. Daarnaast zal eerst op basis van data uit het verleden gekeken moeten worden of de resultaten inzicht geven en betrouwbaar zijn. Omdat deze indicator puur het gedrag meet van een specifieke groep: Die de app heeft geïnstalleerd of BCO heeft ondergaan en positief is getest, zal de indicator niet representatief zijn voor heel Nederland. Wel kan mooi de verandering over tijd worden geobserveerd.

- *Wat is er nodig om deze indicator op dashboard te krijgen?*

Data van CoronaMelder over het aantal key leads en aantal notificaties op dagbasis. Deze data wordt reeds gebruikt in een dashboard van CoronaMelder dat niet openbaar is hebben wij begrepen.

- *Gericht op welke doelgroep?*

Eerste plaats beleidsmakers, daarna zicht voor burgers op eigen gedrag.

- *Advies*

Analyseer eerst met een losse data analyse hoeveel de data toevoegt aan het dashboard. Potentieel kan de data zeer waardevol recent inzicht geven in de mate van contact. Vervolgens zal de gevoeligheid van deze indicator bekeken moeten worden. Vanuit de datakant zien wij geen belemmeringen aangezien de data al ontsloten door CoronaMelder zelf.

Indicator 7: Verdubbelingstijd in N dagen

- *Welke toegevoegde waarde heeft de nieuwe indicator?*

Deze indicator geeft als een van de weinige indicatoren een vooruitblik aan burgers en beleidsmakers. Dit component ontbreekt nu in het dashboard. Daarnaast geeft het ook aan wat de huidige situatie betekent over welke horizon. Daarnaast zou als toevoeging ook de halveringstijd aangegeven kunnen worden bij bepaalde reproductiecijfers onder de 1.

- *Welke voordelen biedt de indicator?*

Geen extra data voor nodig. Alle berekeningen kunnen op basis van de data in het huidige dashboard gemaakt worden.

- *Welke nadelen heeft de indicator?*

Op dit moment zien wij geen nadelen aan deze indicator.

- *Wat is er nodig om deze indicator op dashboard te krijgen?*

Of een losse berekening van de verdubbelingstijd door back-end of aanlevering door RIVM in de open data bestanden.

- *Gericht op welke doelgroep?*

Zowel beleidsmakers als burgers.

- *Advies*

Neem deze data zo snel mogelijk op op het dashboard. Het voegt een extra component (vooruitkijken) toe aan het dashboard dat op dit moment nog ontbreekt.

Indicator 8: Drukke op verschillende locaties, Google en Apple Mobility data

- *Welke toegevoegde waarde heeft de nieuwe indicator?*

Google en Apple mobility cijfers meten de mobiliteit van burgers⁵ op verschillende locaties (O.V., recreatie, werk etc.). Daarmee zijn het cijfers over hoeveel burgers reizen, maar ook hoeveel burgers überhaupt buiten de deur zijn. Deze data is op twee punten een belangrijke toevoeging:

1) Het kan als proxy dienen voor hoeveel burgers buiten de deur zijn en hoe de naleving is van maatregelen.

2) Daarnaast zijn de belangrijkste aannames in de modellen van het RIVM de leeftijdsafhankelijke aannames over het contact (tussen groepen ook) in bepaalde settings. Deze data kan potentieel inzicht bieden in de mate waarin dit contact toe- of afneemt en scherpt de gedachten van beleid over welke scenario's door te laten rekenen door het RIVM.

- *Welke voordelen biedt de indicator?*

De data kan een recenter beeld geven van hoeveel burgers buiten de deur zijn en hoe de naleving van maatregelen loopt dan de huidige indicatoren op het dashboard. Daarnaast is de data eenvoudig te ontsluiten, is al openbaar en relatief recent beschikbaar (Apple tot 2 dagen terug, Google 5 dagen terug openbaar). De data is daarmee makkelijk op het dashboard onder te brengen. Tevens is er al (Python)code om dit te doen die overgezet kan worden naar C#.

- *Welke nadelen heeft de indicator?*

De wijze waarop de data verzameld wordt ligt politiek en ethisch gevoelig. De indicator is een proxy voor het gedrag. De (wetenschappelijke) vraag is hoeveel gewicht je kan verbinden aan analyses / conclusies.

- *Wat is er nodig om deze indicator op dashboard te krijgen?*

Eerst een duidelijk standpunt binnen het dashboard team hoe wij aankijken tegen de wijze waarop dergelijke data wordt verzameld en of wij door het op te nemen op het dashboard dit dus ook goedkeuren.

- *Gericht op welke doelgroep?*

Eerste plaats beleidsmakers, daarna zicht voor burgers op eigen gedrag.

- *Advies*

Zorg eerst voor (ethisch) standpunt over gebruik (en dus goedkeuring van verzameling) van dergelijke data voordat je het opneemt. Het lijkt logischer om eerst andere indicatoren op te nemen die een vergelijkbaar inzicht kunnen bieden zoals de verkeersintensiteit (I&W), OV-check ins (Translink), pintransacties van ING (niet IDEAL) en mate van contact die volgt uit de CoronaMelder.

---

⁵ Technisch gezien meten ze de aanvragen van personen via Google Maps en Apple routekaarten voor navigatie.

Indicator 10: ING pintransacties (niet IDEAL)

- *Welke toegevoegde waarde heeft de nieuwe indicator?*

De data van ING meet het *aantal* pintransacties (niet IDEAL). Daarmee toont het het gedrag van burgers aan. Het kan daarmee een proxy zijn voor de naleving van maatregelen. ING kan dit tevens uitgesplitst naar verschillende settings opleveren.

Deze data is op twee punten een belangrijke toevoeging.

- 1) Het kan als proxy dienen voor hoeveel burgers buiten de deur zijn en hoe de naleving is van maatregelen.
- 2) Daarnaast zijn de belangrijkste aannames in de modellen van het RIVM de leeftijdsafhankelijke aannames over het contact (tussen groepen ook) in bepaalde settings. Deze data kan potentieel inzicht bieden in de mate waarin dit contact toe- of afneemt en scherpt de gedachten van beleid over welke scenario's door te laten rekenen door het RIVM. ING kan dit ook bieden naar verschillende settings waardoor het wellicht goed gekoppeld kan worden aan monitoring van de aannames.

- *Welke voordelen biedt de indicator?*

De data kan een recenter beeld geven van de naleving van maatregelen dan de huidige indicatoren op het dashboard. De data wordt al verzameld én gepubliceerd door ING op haar eigen website en bijvoorbeeld bij NOS. Daarmee is deze data niet (politiek) en AVG-gevoelig om op te nemen op het dashboard.

- *Welke nadelen heeft de indicator?*

De vraag is of ING bereid is deze data frequent te delen via bijvoorbeeld een API.

- *Wat is er nodig om deze indicator op dashboard te krijgen?*

Frequente aanlevering van de data door ING.

- *Gericht op welke doelgroep?*

Eerste plaats beleidsmakers, daarna zicht voor burgers op eigen gedrag.

- *Advies*

Zoek contact met ING om te kijken of zij openstaan voor het aanleveren van deze data en met welke frequentie. Afhankelijk hiervan kan de data onder gedrag en naleving opgenomen worden.

Prio	Indicator / toelichting	Onderdeel	Bron	Status
1	Aantal positief geteste personen per dag per regio + percentage positief getest	Bron en contact	Coron-IT	In voorbereiding
2	Verkeersintensiteit	Mobiliteit	Rijkswaterstaat	In voorbereiding
3	Dagelijks aantal OV-chipkaart checkins	Mobiliteit	CBS	In voorbereiding
4	Fase in bron- en contactonderzoek + settings	Bron en contact	Coron-it	In voorbereiding
5	Analyse oversterfte + sterfte	Ernst virus	CBS	In voorbereiding
6	Mate van contact: o.b.v. CoronaMelder en BCO van positief geteste personen	Mobiliteit + mate van contact / mate naleving	CoronaMelder / Coron-IT	CoronaMelder data wordt reeds gebruikt als recente proxy in modellen RIVM
7	Verdubbelingstijd in N dagen	Reproductiecijfer	RIVM	
8	Drukte op verschillende locaties: ov, werk, recreatie etc.	Mobiliteit + mate van contact / mate naleving	Google + Apple	Wordt reeds ontsloten voor data analyse, maar niet op dashboard
9	Testparticipatie per leeftijdsgroep	Bron en contact	Nalevingsmonitor / Coron-IT	
10	ING pintransacties (niet IDEAL)	Mobiliteit + mate van contact / mate naleving	ING	
11	Drukte openbare ruimte	Mobiliteit + mate van contact / mate naleving	Teldata Locatus Cameradata	
12	Informatie over verspreiding bij beroepsgroep	Bron en contact	Coron-IT?	
13	Doorlooptijd in teststraten	Bron en contact	GGDGHOR	
14	Thuiswonende ouderen en gehandicapten	Kwetsbare doelgroepen	?	
15	Mobiel dataverkeer	Mobiliteit + mate van contact / mate naleving	AMS-IX	
16	Op1 opiniepanel	Gedrag	?	